

Մանկունի Էֆեմար

Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

Մանկունի Էֆեմար սե-
նեմէ 300 նիւսիս վեր-
իւր, գըրմէթի իսթան-
պուլ իշին 2 լիւրա վէ թա-
րաւոր իշին սէնեմէ 200
նիւսիս վերիւր վէ բոս-
թա բարաւոր իշինտէ օլա-
րազ 2 լիւրա տոր :

Վէ պէհէր նիւսիսի
40 ար բարաւոր սաթը-
լը :

Իլանաթըն պէհէր սաթը
պիլիմէն տէֆա 2, վէ իւ-
սիսիս վէ սաթը տէֆա
1 զը : վէ իլան սթաթըն
գընդընաւոր իլանտէ սա-
թըր 2 զը : տոր :

Մէթըն վէ սաթը
Գալաթաւա իշինտէ
Բաղաթընտ վազը 41
իւրի խանդընա իլան-
տէ 3 : փանտէն իսթի-
նէ կէստէրիլէնէ տոր :

ՍԷՔԻՉԻՆՃԻ ՍԷՆԷ 1340 ՉԻԼԷԻՃԻՆ 21 1874 ՅՈՒՆՎԱՐ 28 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ ԱԼԱԶԱՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 9 ՆԻՄԵՐՈ 2436

LLOYD SUISSE

1008 ՍԻԻՍ

Վէնթըրթիւտտէ իւտաւ օրոնմուշ օլան Լօյա Սիւիս նամ սիւուրթա գուրանեա-
սը, պահէն վի պէհէր վէ չայ իւզըրինտէն նազը օրոնման էշեալար սիւուրթաեա
թութուգտան մաւտաւ, տէնիզ վէ չայտա իւզէնէ լիւրօրա վէ Երեւան վէ Օսման-
լը վարօրլար վէ եէլէն կէսիլէրին վէ եախտ գարաւտա տէմիւր եօլ արապալա-
րեւա եիւրէթիլիլ օլան մալ վէ կըրոբօ վէ սաթիլէ, վէ բօստաեա թահիւտէթ-
տիլիլիլ մէթըն վէ բաթթըր սիւուրթա իտէր :

Ֆիւեաթ էշվէն վէ շարթըր ֆայիլտէլի տոր :
Թաֆսիլիլ մալիւմաթ ալմազ իսթէնէլէրին սահիպ իմզալարա միւրաճաւթ իւլէ-
մէլէրի :

Պաշ Աճէնթօ

Աճէնթօ

Հ. Է. Լ. Պիւն

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ԲԷՔՄԵԶ

Գալաթա

Պաշէ գարա

ԻԼԱՆԱԹ

Les annonces et abonnements pour la
France sont reçus exclusivement chez MM.
Orain et Micoud à Paris, Rue Drouot, N° 6

ENCRE NOUVELLE

Բարիս, Մաթիլէօ Բլէնսի, Բարիս

ԵՆԷՆԻ ՄԻՐԻԷՔԷԼՊ

1867 սէնէսի էքսթրակտիւնտա Լէ-
թիօն տ'Օնէօր նըլանդըն խաշըն ախը իյ-
լէմիշ տոր :

Գորեա իշին մէնէքէ Բէնիլիւտէ ԵՆԷՆԻ
միւրէթէլ :

Քեաֆիլիլ պէսիլէ նէլաթթըրտէն
գապուլ օրոնմուշ տոր :

Պուլուեուր իսթանպուլտա Վէլիլ վէ
գուրանեաւոր վէ Տէլա Սուտանըն էշգա
խանէլէրինտէ :

PLUS DE COPAHU

Տարթօր ՇԱՊԼԻՆԷ, ի-
շինտէ Էֆեմար Էֆեմար, նէ-
ֆիւս սպաւարը վէ Բաթիլ Երեւան վէ վ-
լէմիսի վէ գապուլարը մաւտալ ազմալար
Էֆեմար անիւտէ ալը : Կէրէք էրէկ վէ
կէրէք գապուլարա մախտա շիրիկա ի-
տիլիլէն մալիլիլտէ վար :

Սաթըր Տէլա Սուտա վէ Վիլիլ վէ գու-
լէ Գապուլար վէ Բիւլիլէն էշգալա-
նէլէրինտէ :

DÉPURATIF du SANG

Բարիս Էֆեմարինտէն
սաթըր ՇԱՊԼԻՆԷ մէգ-
թիւր չուրուպո, թուգ-
ու պալկաւ վէ սաթիւ տէրի խաթթըրալար
վէ գապարեղ վէ ֆըրէնկի եարաւոր էյի-
էնթիլիլ :

Պու իլէթիլիլ տէֆ Իթէք իշին միւրա-
լիլէրի սաթթըր, մաւտէն պանեօլար, վէ
հապարը վէ գապարեղ էյիլէնթիլիլ բօ-
մաւտալ տա վար :

Պիւր բօմաւտալ տա վար քի իւշ կիւն
գարթընտ մալալ մէմէլէրին էյիլէնթիլիլ :

Պու իլաւար պուլուեուր Տէրիսաւտէթ-
տէ Տէլա Սուտա, վէ Վէլիլ վէ գուրան-
եա վէ Գապուլար վէ Բիւլիլէն էշգա-
լանէլէրինտէ :

ԼՕԶՈՒՆ ԼԻՁ ՍՈՒԵՆՈՒ

Գալաթա խանդըն

Բրուսիւնըն Էֆեմարիլ Լապաթիլալար
վէ էն միւթէպէր Էֆեմար, վէ ումուլէն
քեաֆիլիլ Էֆեմարիլ Լապաթիլալար
թարաֆընտան թահիլիլ օրոնմուշ օլան
մէգթիւր ԼԻՁ ՍՈՒԵՆՈՒ իսթիլիլ իտէ-
նին եիւրէնտէ վէ էլէրինտէ նէ գըրը
լէթէրէյտա օլուր, նէ եիւրէն կիւնէ-
տէն եաւար վէ նէ տէ պուլուեուր : Կէ-
րէք գապուլար վէ Կէրէք էրէքթիլիլ
թէնիլիլ պէնալալ վէրտիլտէն պալա-
տէրիլիլ եուլուաւտան մէգթիւր սուեուր
գուլվէթիլիլ թէնիլիլիլ իլէթանդընտ
տոր : Մէգթիւր ԼԻՁ ՍՈՒԵՆՈՒ, եարալ
Գալաթաւա Եիւրէք Գալաթըրմա 88
ն. իլէ միւրագաւ Մ. Վէլիլ գու-
րանեաւորն մալալալարտա սաթըր

ԱՅԵՐԻ ԴԵԳՆԱՏԵՐԸ

Ոյերի դեգնատերը մաքրողական դեգ-
նատէն յատկութիւններն ունին եւ այն-
պէս բաղադրուած են որ կրնան բուժել այն
ամէն ախտերն ու հիւանդութիւններ որոնք
յառաջ կուգան ստամոքսի, լիւրդի եւ աղ-
եաց անկարգութիւննէն :

Որ եւ իցէ քիմիական նիւթերէ անխա-
այլ միայն բուսականներէ բաղադրուել լինե-
լուն բոլորովին անվնաս է որ եւ է փախու-
կաղմուածքի տէր անճանց ու միանգամայն
նոցա մաքրողական ներգործութիւնը ազդե-
լէ միւրէն անգամ ամենէն զօրաւոր կազմ-
ուածք ունեցողի համար :

Այս պատուական դեղը գոված առեւնիս
չենք ուղեր ըսել թէ նա ամենայն հիւան-
դութիւնը անխաւաք կը բուժէ, այս տեսակ
գովեստ մը որ եւ իցէ դեղերու համար մի-
այն շարաթաններ կրնան, միայն թէ ինչ
որ կուգենք հաստատել առ դեգնատերն
համար այն է թէ ինչ հիւանդութիւններ որ
վարը յիշուած են գրեթէ ամենուն ալ օ-
գուտ կրնէ, եւ մեծաւ մասամբ ալ հիւնա-
պէս կը բուժէ պէտք եղած առողջապահիլ
զգուշութիւններ ընելով, հոս բաւական մի-
ջոց չունինք յառաջ բերելու այն հաղարա-
ւոր վիպութիւնները զորս Տօքթօր Ոյեր աշ-
արհիս ամեն կողմերէն ստացած է ի գո-
վեստ իւր հանճարեղ գիւտերուն, միայն այս
կրնենք որ գործածող ինքնին պիտի վկայէ
բուսականներուն ստուգութեանը առանց ուրի-
շի վկայութեան կարօտելու : Յիշեալ խա-
տերն են, պնդութիւն, դժուարամարտու-
թիւն, ուրաւոյութիւն, ջլային գլխացաւ,
անուտեւութիւն (մաւալը) թանջք, լեար-
դի տկարութիւն սարըլըզ, երեսի ջլացաւ
(նէփրաթի) կուր, երանցը եւ այլ կարգ
մը հիւանդութիւններ, որոնք մարտողական
գործարանաց աւրուելէն յառաջ կուգան :

Գիրներն ածնցած են, կը ծախուի Ս. Մ.
Միլաւտան եւ Լիւկերաց Ամերիկեան վաճա-
սատանը ի Ղալաթիա :

ԳԸՍԻՔԼՈՒՆԱ ՇՈՒՐՈՒՊՈՒ

Սահիպ իմզա իւտն իտէր քի, մէս-
նէթիմէ գուհուր իտէն թաշ իլէթիւ-
տէն բէք զիւտէ միւթթըրալ օլուշ,
վէ հիւ պիւր հէքիմ պու իլէթի միւ-
տիլէնէ պիւր չտրէ պուլումաւալը
հալտէ, քէնտի քէնտիմէ մէյոլալ պիւր
հալտէ ինքա իլէթիլիլ թէտըլըթըն
նէմէրէսի օլարազ պալէտէ մուհուր-
րէր շուրուլը պուլումալ, վէ համա օլ-
սուլն օ սալտէ թալիլիլ կիւրպալ իյ-
լէթիմ, վէ չիմտիլ տէկին թէտալի
իթալիլիմ գաթըրա քէպի սըհէթ
իթալիլիլիլիլ մալիլ եէտիմալ լէնա
գըթա լէհաւթիւնմէ վար, իմտի քէն-
տի նէֆսիմտէ վուգու պուլում թէն-
րիւպէմ իւզէրինէ իւտն իտէրիմ քի,
պու իլէթի տիւլար օլանդըն, իշ պու
շուրուլը վաթթաւալալ բէք աղ պիւր
միւտալթ զարթընա, իլէթի մէգ-
թիւրտէն պիւսպիլիլ գուրթուլա-
ճալարը իշին Գալեօնեու գուլուգ-
աւ ինկիլիլ գաւալէրէտալարալարալ
Չաթալա սօգալընալ է նիւմէրօլա
խանէնէ միւրաճաւթ իլէթիլիլ :

Լուի Գըսիլընա

MÉFIEZ-VOUS DES VOLEURS

ՍԱԳՆԸՆԸԶ ԽԸՐՍԸՂԱՐԱՆ

Էն դիւտալ խալին վէ դատար խըրսըլար, միւթէպէր թիւճարարն իմ-
զա վէ նըլանդա թալիլտէ ուլաւարանլար տոր : Չօգ տէֆա, աւար իճաւ իաւ-
նին գուրու, եախտ պիւր չիւտի կիպի գուրու վէ չիւտի ուլաւարալար, վէ
իշինէ ֆէնա վէ սրհէթէ մուզիլըն էշգալար գօեարազ, սաթարար վէ պու սու-
րէթէ, այնի մաթարն իթիպարըն գրարար :

Բարիսին հէքիլիլ ազատէմալար թարաֆընտան թահիլ օրոնմուշ օլան
Բօճէնին ամէլ վիլիլիլ թօղա, չօգ սաթըրընտան, հէք չէլալէն զիւտալ
գալար չըգալալ տոր :

Իմտի, միւթթիլիլար ալաւալարն իշին, չիւտիլէ
աւարը օլան քեալար թէպալիլ իթմէք ֆարզ օլմուշ
տոր :

Պուլումալ պէօլէ : ուլալարտա տէօրթ թէնիլիլ իշպու
մէօհիլ պուլումալ չիւտիլիլ աւար Բօճէնին թօղա տոր
տէլիլ գապուլ օրոնմալ :

DROGUERIE CENTRALE

ՄԷՐՔԷԶԻ ԷՃՁԱԽԱՆԷ

ԻՍԹԱՆԳՈԼ
ԵՆԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕԳԱՂԸՏԱ
Ն. 16. 18. 20. 22

ԻՍԹԱՆԳՈԼ
ԵՆԷՆԻ ՃԱՄԻ ՍՕԳԱՂԸՏԱ
Ն. 16. 18. 20. 22

ՏԷԼԻԼ-ՍՈՒՏԷ ԷՃՁԱԽԱՆԷ

ԼՕՆՏՐԱ, ՎԷ ԲԱՐԻՍ ԷՔՍԹՐՈԶԻՍԻՆՆԱՐԸՆԱ ԱԼԹՈՒՆ, ՎԷ ԿԻՄԻՒՇ,
ՎԷ ԹՈՒՃ ՄԻՍԱԼԱՆԱ ԱԽՁ ԻՅԼԷՄԻՇ ՏԻՐ

Բայիթալիլըն վէ էեալէթիլիլ ըսպէլարալ, մէգթիւր էնդալտէնտէ
պուլուրար, ըսպէլարալ մախտա քիմէվի մախտալալ վէ պիլիլիլիլ ճիւն
իւալար — Ասըլ էնգալար — ճէրալըլալ վէ ըսպէլարալ մախտալալ ալէալար
վէ զալիլիլիլ — Ըսպէլարալ մախտալալ թալար — ՄՕՐԻԻ ՊԱԼԸԻ ԵԱՂԸ
— Մաւտէն պուլար — Իւաճ էէրինէ գուլանըլըր շարապար — Բարիս, վէ Վիլի-
նա վէ սաթիլ չէհէրլէր լէվաւալար — մէթրօ հիւսպը իւզըն թէրալիլ վէ էօլիլ :

ԳՕՄԻՍԻՆ ԻԼԷ ՍԱԼԱԹԱՆ
ՄԱՆՍՈՒՆ

Քիմիկալի ԻԻԼԱՍԱԼԱՐ

ՍԻԼԻԳԱԹ ՏԸ ԳԻՆԻՆ ՄԷՔԷԶԻ

Լոնտրա 7 փետրվար	
Էսհամբը Ուսմուվի	38 13/16
65 Իսթիզրազը	55 1/2
69 »	51 1/8
71 »	54 1/2
1872 »	65 1/2
Ինկիլիզ գոնսուլտի	92 5/16

հանդերձ բոլոր իւր մասերով, դանաթ, քարէ դախապէս ևն. այս մանրամասնութիւնները յիշել պէտք է, որովհետեւ մեր դպրոցներուն մէջ 200էն աւելի աշակերտաց համար թէք մէկ հասակ խորթայ ունի դպրոցը, ոչ թէ աշակերտը:

Այսպէս և Ս. Միքայէլեանի աշխարհագրութեան ուղիղ անգամաւոր ի հարուստ աշխարհագրութեան դասագիրք մը 2, 45 ֆրանքէ, դասագրքերը և ուրիշ դասական պիտոյքներու գնոյն մասին բացատրութիւն կը կազմեն միայն բարձրագոյն դպրոցներու և համալսարաններու մէջ գործածուածները, Դարձեալ կը պարտաւորիմ կրկնել թէ՛ կրթողական միջոցները ընդհանրացած է ժողովրդեան մէջ, խիստ դիւրացած և յառաջացած: Թէ ինչ տեղ բռնած է երաժշտութիւնը ժողովրդեան դաստիարակութեան նըկատմամբ՝ կրնայ հասկցուիլ հետեւեալներէն:

Իննամեայ պարտաւորիչ դաստիարակութեան ասան աշակերտը շաբաթական երեք դաս ունի երաժշտութեան. նախորդ տարիներուն մէջ կը սորուի բերանացի երգեր միայն, իսկ մինչև դպրոցէն ելնելը ախլափի նութայ կը սորուի որ և է երգ կը կարողանայ զգաւ երգել, այնուհետեւ, եթէ կամի, անգամ կը դառնայ երաժշտական ընկերութեան (զենկերֆերայն) որով նպաստէ և ամեն կերպի հաւաքուիլ երգելու և աւելի ևս յառաջանալու երաժշտութեան մէջ, այս ընկերութիւնները (գրեթէ ամեն գիւղ ունի իւր զենկերֆերայնը) տարին մի կամ երկու անգամ ևս իրենց հանդէսը կը տօնեն: Խիստ գեղեցիկ են այս հանդէսները ուր անդամներէն աւելի բազմաթիւ անդամակիցք մաքուր, ընդհանրապէս օգիտակ բայց պարզ հագուած հետեւին երկու կամ աւելի երգարան և ունեւոր ենք չորս հօխայ բեռ շալկած մինչև 10-12 օր կը ճանապարհորդեն իրենց հայրենի երկրում, երգելով շարունակ թէ կրօնական, թէ հայրենասիրական և թէ ուրախութեան երգեր, (յայտնի է թէ ամեն մարդ իր զգիւն չիւնէր, որովհետեւ ամենքն ալ նոթայով կերգեն, և նախագահը չիւրջօլ կը բաժնէ իրենց ձայներուն աստիճանին համեմատ): Այս ճանապարհորդութեանց ասան կարծես դիւցազնուհիներ լինին Հելլենական աղջկանքը որ շարունակ քաղաքով ամենէն բարձր լեռանց գագաթներն իսկ կը մագլցեն, կը տեսնեն, կողեւորեն իրենց երգերովը դասինս, բազմաթիւ լճերը, լեռները, ձորերը, դաշտերը, վերապէս բոլոր բնութիւնը կարծես կը հրճուի իւր զաւակաց ու ինքն ըրած այցելութիւններէն: Բայ ի տեսականէն նաեւ գործնականն ալ տարածուած է, չկայգեղ մը ուր ունեւոր ենք չորս մինչև 20-30 դաշնակ չգանուի. որդէն աղջիկներ դպրոցի մէջ բաւական դաշնակ կուսին և աղբաւաններու համար վերջին բնու առիթ չպակսի գոնէ ուսածին չմոռնալու, իսկ այր մարդիկ ընդհանրապէս ջութակ, դաշնակ կրթութիւն, սրինք կամ ուրիշ որ և է նըկատման օժիւր թէ վարժ են և թէ օրորող, կան խումբեր որոնք շատ անգամ երաժշտական երկրորդներով թէ Ժողովրդը կը խօսեն, կը կրթեն և թէ աղբաւան կը նպաստեն, և ինչպէս և բարձրագոյն դպրոցներու աշակերտք, մանչ թէ աղջիկ, զանազան

բարեգործական նպատակներով թէ թատերական և թէ երաժշտական ներկայացումներ կուտան:

Անցեալները տեղւոյս լրագրիներէն մէկուն Ս. Կալէնի թղթակիցը նոյն տեղի դպրոցականաց առած երաժշտական ներկայացման նկարագրութիւնը ըրած ասան կ'ըզրահայնէր որ՝ տեղւոյս մեր տարի մանուկները ջութակի մէջ մեծ յառաջադիմութիւն ըրած են բազմաթիւ միւս տարիներուն հետ և այդ վերջին ներկայացումը 25 ֆրանք ունեցեր է աղբաւանի նպաստ. վերջապէս քաղաքիս Թոնհալլէ բնակած հրաշալի շինութիւնը տաճար մ'է բանասերդական երեւոյթութեան, ուր շաբաթ և 5 գիշեր քաղաքացւոց համար գոնեցեթներ կը արուին ընտիր խումբէ մը, որ 60 70ի չափ անձինքներէ կը բաղկանայ, և 3000ի չափ հանդիսականք կ'առնայ սղմի, այս գոնեցեթներու ամենէն բարձր գիշեր մարդախալ 5 ֆրանք է, բայց մինչև 45 ամենթիմոց տեղ ալ կայ: Երևելի երգիչներ և երգչուհիք շատ անգամ Գերմանիոյ զանազան կողմերէն գալով կ'երգեն և կը շահին փառք և ստակ: Ինչպէս նաեւ գոնեւորները, նոյնպէս և երաժիշտք խիստ յարգի են, որուն պայցոյց կրնայ համարուիլ քիչ օր առաջ Շիլլերի թղթի մէջ կատարուած հանդէս մը՝ որ կը տօնէին Հոնգարացի երևելի երգչուհւոյ մը 25 ամեայ շրջանին՝ ի պատիւ, որուն նկարագրութիւնը դարձեալ քաղաքիս լրագրիներէն մին ըրած էր:

Ժողովրդեանց յառաջադիմութեան միջոցներէն մին ալ թատրոնն ըլլալով, աւելորդ չեմ համարիր քանի մը անգամ թատրոնական մասին վրայ:

Երբ մէկը քալէ ի Հայաստան, կը տեսնէ բազմաթիւ գեղեցիկ ուղորմելի խրճիթներու կոյտեր շատերը փլած փրկված կամ նահապետական դարերէն մնացած: Այդ աղբալ և անճաշակ շինութիւն մը քիչ շատ աղքատներուն շինութիւն մը բացառութիւն է: Իսկ այս անգամ աղբալ կամ խրճիթ անուն մը տեսնելը միայն բացառութիւն է, այս պատճառով ճանապարհորդ մը զգուշացը չըզգար երբեք ասոր Տուններուն այս շինութեանց վրայ խօսելով կ'ուզեմ իմացնել որ՝ ընտանեկան շրջանի մէջ թատերական ներկայացումներ (որոնց համար հազար ու մէկ տեսակ համառօտ գրուածներ կան հրատարակուած) ասոր համար չ'են դժուարանար, ինչպէս որ՝ կրնն ալ շատ անգամներ:

Դարձեալ ամէն գիւղի մէջ անպատճառ մի նշանաւոր հիւրանոց կարելի է գտնել (15-20 անեակով, հանդերձ բոլոր կարասեօք, մի, երկու կամ երեք ընդարձակ սրահներով): Այդ սրահներում շատ անգամ զանազան ընկերութիւններ կը հաւաքուին, կ'երգեն կը պարեն, հանդէսներ կը տօնեն և մասնաւորապէս գիւղի ժողովրդեան համար, գիւղացւոց երեւաստարք և երիտասարդուհիներէն կազմաւ խումբ բեր թատերական ներկայացումներ կուտան: Յայտնի է թէ այս գիւղական թատրոնները շատ դիւրութիւններ կրնան ունենալ, այսու ամենայնիւ թէ՛ վարդապետներու թէ՛ զգեստից և թէ ուրիշ թատերական պիտոյից մեծ պակասութիւններ չ'անհաւիր (գոնէ փիւսնաթում այսպէսէր): Գիւղական թատրոններու մոտքը 30 ամենթիմն մինչև 40 ամենթիմ է, իսկ այս

առաջը միայն անոր համար որ՝ ամեն մարդ չ'իտեղուի և գոնէ լուսավառութեան և ուրիշ ծախքերը հոգացուին: Գալով Յիւրիխ քաղաքական թատրոնին, դորա շինութիւնը փոքր է և ոչ գեղեցիկ և մասնաւոր ընկերութեան մը սեպհականութիւնն է (կ'սուի թէ նոր և փառաւոր մը պիտի շինուի): Զգեստուց (1) վարդապետներու, տեսարանաց և շինութեան մէջ խիստ լաւ և հարուստ և շաբաթը հինգ ներկայացում կը արուի, որոնց առաջ ուսան երկուք միջոց գոսաներգութիւն (օրէնս) են: Ներկայացուած գործերն ողբերգական, կատակերգական, կլիտիգական, պատմական և զավեշտ, այս վերջինը ընդհանրապէս կիրակի օրեր կը ներկայացնեն, որոնց գործաւորաց դասը շատ կը յաճախէ:

Թէ ներկայացումները ինչ միտք, ինչ զգեստութիւն ինչ բարդական և ինչ կրթիչ գորութիւններ կը պարուանակեն, աւելորդ է խօսիլ, որովհետեւ նախ որ՝ միշտ հանդիսատես ժողովրդեան կեանքի մասերը կը ներկայանան և երկրորդ որ՝ ներկայացեալ գործոց հեղինակներուն շաբաթը արդէն աստուածացեալ են ազգին մէջ: Թատերական ամեն ներկայացում կը քննադատուի: Գնահատող անհաւ, հակադրող և ճանչցուած անձն է, ես բնու չեմ կարողացած քրիթիք մը որուն մէջ պատուարժան հասարակութեան խումբ բազմութիւնը, խօսքերը չը գտնուին, շատ անգամ կը քննադատուին նաեւ հանդիսականք ալ, որովհետեւ այս անգամ փառաբանք երաժիշտականութիւնները ոչինչ նշանակութիւն չեն ստանար: Եթէ հանդիսականք մը սուրի կամ այս տեսակ ցոյցեր ընել յանդիսի, այլ ևս թատրոնի երես չտեսներ, ինչպէս որ այս բաղդին հանդիպած էր անցեալները օտարական ուսանող հանդիսականութիւն մը, զորն որ նոյն միջոցին իսկ թատրոնէն վաճառած են. նոյնպէս թատրոնի մէջ ծխող մը 10 ֆրանք տուգանք կը վճարէ: Ժողովրդը գոսաներգութեան աւելի շատ կը յաճախէ քան ուրիշ ներկայացմանց, չը նայելով որ՝ գոսաներգութեան ասան գնոյն կէսն ալ կ'աւելնայ: Տոմարկին ամենէն սուղը, մի մարդու համար 5 ֆրանք է, մինչև 50 ամենթիմոց տեղ ալ կայ, վերնատունը:

Ժողովրդը թատրոնի աղբաւորութեան մէջ գրուածէն աւելի որ և է բան պահանջելու աներեսութիւնը չընեն, ընդհակառակն շատ անգամ լրագրաց մէջ մասնաւոր նամակներով իր շնորհակալութիւնը: Եւ իւր ո'ր և է պահանջը կը յայտնէ: Բացի Շիլլեր, Կեօթէ, Լէսինկ, Հէրմէր և ալ հեղինակներէն, զորոնք ինչպէս ըսի, աստուածացուցած է, կը պաշտեն նաեւ կենդանի հեղինակներուն համար: Եւ ինչպէս, շատ անգամ նորոնց 25 կամ 50 ամեայ հեղինակութեան շրջանը տօնելով, ընծայներ, պարգևներ, ոտկիներ նուիրելով և ի կենդանոյն քաղաքներով, քիտէ նաեւ յարգել և քաղաքներով ընտիր դերասանն և գերասանուհին. այնպէս որ հանդիսատես բազմութիւնը, թատրոնին մէջ իսկ հանգանակութեամբ, ընտիր և իւր դերը քաղաքային կատարող դերասանը կը վարձատրէ թէ ստակով և թէ ընծա:

(1) Եթէ առած տեղեկութիւններս սըխալ չեն, թատերական ներկայացումներու ասան երբեմն դերասանուհիք իրենք իրենց քսակէն կը վճարեն ձոյն շորերի ստակները:

ներով, և շատ անգամներ ալ հրաւերներ տալով անոնց: Բարեկամ մը կը պատմէր մինչև անգամ թէ երկուստեքի առաջ երևելի դերասանուհւոյ մը հրաւերք տալով ուսանողաց խումբ մը և ուրիշ քաղաքացիք՝ դերասանուհւոյն նստած կուսին ձիերը քակելով՝ իրենք կը քաշեն կառքը թատրոնի մօտէն մինչև Հօթէպէտու բնակած երեսելի հիւրանոցը: Դերասանաց այս քաղաքներութիւններէն զաւտացած ամսականին է 60 էն մինչև 2000 ֆրանք, իսկ դերասանուհիք ընդհանրապէս աւելի շատ ամսական կուտան քան դերասանք: Եւ կրնամ հաստատել որ Պոլսոյ թատերական մեր ազգային խումբը շատ ետ չմնար այս տեղի խումբէն, բայց թէ ինչու, քանի որ մենք ալ բաւականին լաւ մի քանի դերասաններ ունիմք, աւելի յառաջ չերթար մեր թատրոնը, կարծեմ յաճախեալ վարչութեանց չէ բոլորովին. որովհետեւ, եթէ ներկայացուած խաղերը բոլորն ալ վերացուան, քանի որ ըսելով կը գտնուած ժողովրդը, սխալ է այդ վառ զի, կարծեմ բոլոր Եւրոպայի բնակիչներն վրայ խաղացածներուն մեծ մասը նախ որ թորգման ուսած է, և երկրորդ որ՝ եթէ մեր ժողովրդեան կեանքէն անուած խաղեր չ'ներկայացուիր ըսեն, այս տեղ վարչութիւնը ինչու յառաջադրելի, քանի որ ժողովրդեան կեանքը չօգտուող գերուածներու ոչ թէ միայն հեղինակ չիւրայնոյն իսկ լրագրաց մէջ ալ այդ մասը բոլորովին թողուած է:

Եթէ թատերական վարչութիւնը գոսաներգական խումբեր ալ ունենան պիտի կրնան արդեօք յառաջ վարել թատրոնը՝ թէ այն ասան բաւարարի պիտի գոցեն: Ըստ իս յաճախեալ բոլորովին ժողովրդեան է որ՝ անտարբեր կը գտնուի այդ մասին, վասնզի եթէ յաճախ միշտ թատրոն՝ անյուշ իրով կը լրացնէ նաեւ Հայ թատրոնին բոլոր պակասութիւններն ալ և այն ասան կը յաջող տեսնել նաեւ իւր պահանջած ամեն տեսակ ներկայացումներն ալ:

Բայց... դպրոցի վրայ ուրիշ անգամ խօսելու պայմանաւ, աս միայն յուսելցնեմ առայժմ որ Գլխաւոր թղթերէ 2000 ի մօտ բնակիչ ունի, ուր վարպետ աստուծի դպրոցէն սկսեալ մինչև Սէմինար ընդ ամենը եօթը դպրոց կայ, մէկ եկեղեցի և վեց հասալ գիւնեալ կամ սրճարան կամ դրօսարան, բայց ի Զօնէն բնակած երեսելի հիւրանոցէն, որոյ յաճախորդներուն մի ամենափոքր մասը միայն փիւսնաթումք են, իսկ իւր գոյուլութիւնը կը պարտի քաղաքացւոց կամ ճանապարհորդաց:

Պ. Գեղիկեան

AVIS IMPORTANT
Նկատելիքն զնախ մասնաւորաբար գալապ պոլսական ճանաչողարա վէ սայիր քիմէսէնէն, մէզբիւր, մայլեր գալապ օլունտո գտան մասաա, տալաաա չէքիլիպ, Օսմանը ճէզա գանունսմէսին 150 ինճի պէնտի աճեալմինս, մասպոսիէթէ վէ իթաշնա գալապ, գիւնանիլ, օլունտաալալը, Բալիսի Մ. Ժանտրո վէ Մ. Լամուրէթ Թալաթիւտան, իլան օլունտա:

ՍՍՀԻՊ ՂԱԶԷԹՍ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
Գալաթատա ինճէն մայիլ բազարընտա
Ն. 41 իւսի խանընտա